

Monumentnummer*: 523007

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82877/152

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Nijmegen	Nijmegen	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Nijmegen	Bottendaal

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Nijmegen	B			1701

Omschrijving**

Inleiding

HERENHUIS met HEKWERK. Het HERENHUIS is gebouwd in 1891 in neorenaissance-stijl door de architecten Van der Pluijm en J. Gielen in opdracht van een zekere Jansen, wiens monogram in de topgevel prijkt. In het vergulde smeedijzeren deurrooster is een gesmede koeiehid opgenomen. Het herenhuis heeft een opmerkelijk gaaf bewaard gebleven interieur, waarvan met name de beschilderde stucplafonds (waaronder één met olieverf op linnen) bijzonder zijn. In de glas-in-loodpanelen in de voordeur en de bovenlichten van de vensters in voor- en achtergevel is opalineglas-glas verwerkt. Het herenhuis is gelegen in de aaneengesloten zuidoostelijke gevelwand van de Graafseweg, die deel uit maakt van het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan van Bert Brouwer, ontworpen na de afbraak van de vestingwerken, liggend binnen het beschermd stadsgezicht. Het huis heeft een voortuin, die van het trottoir wordt gescheiden door een smeedijzeren hekwerk.

Omschrijving

Het tweebeukige HERENHUIS heeft op een rechthoekig grondplan een kelder, twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een plat dak met een dakschild aan de voorzijde. Het dakschild is gedekte met leien in maasdekking en heeft twee later aangebrachte dakramen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De VOORGEVEL telt drie assen en is in de eerste bouwlaag asymmetrisch en in de tweede bouwlaag symmetrisch ingedeeld. De VOORGEVEL is opgetrokken uit rode verblendsteen en versierd met hardstenen en gepleisterde elementen, zoals een plint, waterlijsten, speklagen, diamantkoppen en een fries. De gevel heeft een verhoogde hardstenen plint met twee getoogde keldervensters, gebosseerde blokken, twee waterlijsten en velden met diamantkoppen onder de vensters van de begane grond. Links geeft een hardstenen stoep met geornamenteerde smeedijzeren leuningen toegang tot de met renaissance-motieven versierde voordeur. De deur heeft een rondboogvormig afgesloten raam met gekleurd glas-in-lood en een rijk geornamenteerd smeedijzeren rooster en bevindt zich in een kozijn op hardstenen neuten, dat is voorzien van een bewerkt kalf en een rondboog-bovenlicht met gekleurd glas-in-lood. Het kozijn is gevat in een geprofileerde gepleisterde omlijsting met diamantkoppen, imitatie-natuursteenblokken en een leeuwenkop als sluitsteen. Rechts van de deur bevinden zich twee vensters met schuiframen en bovenlichten met gekleurd glas-in-lood in een geprofileerde gepleisterde omlijsting met diamantkoppen en een kroonlijst, waarboven segmentboogvormige boogtrommels met patroontegels zijn geplaatst. De bogen hebben gepleisterde geboorte- en sluitstenen. De vensters zijn voorzien van geornamenteerde lamberkijnen.

In de tweede bouwlaag bevinden zich links en rechts vensters van hetzelfde type als in de eerste bouwlaag. In het midden bevindt zich een balkon met geornamenteerde stenen balustrade, die is voorzien van ronde smeedijzeren roostertjes. Het balkon is toegankelijk via een dubbele deur met een bovenlicht met gekleurd glas-in-lood en een geornamenteerde lamberkijn in een geprofileerde gepleisterde omlijsting met diamantkoppen. De gevelopening wordt afgesloten met een rondboogtrommel, gevuld met rijk geornamenteerd pleisterwerk, dat bestaat uit een door bloemranken omgeven cartouche met schild waarop het monogram OJ is aangebracht alsmede een banderol met het opschrift: "ANNO 1891". De boog heeft geornamenteerde geboorte- en boogstenen en een voluutvormige sluitsteen, waarvan de bovenzijde het gevel afsluitende fries raakt. De boog is gevat tussen twee boven de goot uitstekende rijk geornamenteerde naalden, waartussen zich een stenen dakkapel in de vorm van een topgevel bevindt. De topgevel heeft de vorm van een tuitgevel, gecombineerd met een halsgevel en is rijk versierd met pleisterwerk, waarin de letter "J" is opgenomen. De topgevel heeft een venster met draairaam, geprofileerde kroonlijst en rondboog met sluitsteen. De gepleisterde bekroning van de topgevel wordt aan de achterzijde gesteund door een smeedijzeren ornament. De voorgevel wordt boven de vensters afgesloten door een houten fries en een kroonlijst op klossen.

De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL is opgetrokken uit rode baksteen en versierd met speklagen, een muizetandlijst en strekken van rode verblendsteen en wordt afgesloten met een houten lijst. Voor de eerste bouwlaag is een houten serre op vierkante houten palen aangebracht. Rechts van de serre bevindt zich een in de serre opgenomen korfboogvormig afgesloten portiek met patroontegels op de vloer en ajourwerk in de zwikken. Links heeft de serre een schuifdeur, die aan weerszijden wordt geflankeerd door een stolpraam. De rechter gevel in het portiek heeft een draaideur en een raam. Ramen en deur zijn voorzien van gekleurde glas-in-lood bovenlichten, waarin opalineglas-glas is verwerkt. De ruimte onder de serre is later dichtgezet met ramen en op deze wijze bij het souterrain getrokken. Het portiek is witgepleisterd en voorzien van een blokverdeling om natuursteen te suggereren. In het portiek bevindt zich een keukendeur met zijlicht en bovenlichten, die zijn voorzien van mousseline glas. Het portiek is vanuit de tuin te bereiken via een houten trap met een leuning die bestaat uit een bewerkte houten trappaal, een houten handlijst en gietijzeren spijlen. Bovenop de serre bevindt zich een balkon met een modern balkonhek. Het balkon is toegankelijk via een dubbel en een enkele glasdeur, beide met glas-in-lood in de bovenlichten. In de tweede bouwlaag bevinden zich twee vensters met strekken van rode verblendsteen, stolpramen en glas-in-lood bovenlichten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het INTERIEUR is de oorspronkelijke indeling van kamers en suite geflankeerd door een van voor naar achter doorlopende gang met een steektrap bewaard gebleven. Tevens zijn veel oorspronkelijke interieurelementen bewaard gebleven zoals de gang met marmeren vloer en lambrisering, gepleisterde wanden met imitatie natuurstenen blokken en geornamenteerd stucplafond, de trap met een geornamenteerde houten trappaal, smeedijzeren spijlen en stucpanelen aan de onderzijde, de overloop met een hoekfontijntje en een imitatie marmeren lambrisering; de keuken met blauw-witte tegelvloer en wandbetegeling, granito aanrecht, keukenkast, schouw en de keukendeur met gekleurd glas-in-lood, waarin opalineglas-glas is verwerkt; gehoute paneeldeuren in geprofileerde omlijsting, zwart marmeren schoorsteenmantels, schuifdeuren tussen de kamers en suite. Bijzonder zijn de rijk geornamenteerde en beschilderde stucplafonds van de kamers in de eerste bouwlaag. De voorkamer heeft een plafond met vier op linnen geschilderde putti, die de vier jaargetijden personifiëren. Het plafond in de achterkamer bevat onder meer schilderijen van fruitschalen met renaissance-ornamenten. Beide plafonds zijn voorzien van een met acanthusbladeren versierde kooflijst.

De voortuin wordt van het trottoir gescheiden door een geornamenteerd smeedijzeren HEKWERK met een enkel draaihek.

Waardering HERENHUIS met HEKWERK gebouwd in 1891 door de architecten Van der Pluijm en J. Gielen.

-Van architectuurhistorische waarde als een goed en gaaf voorbeeld van een herenhuis in neorenaissance-stijl met een opmerkelijk gaaf bewaard gebleven interieur, waarvan met name de beschilderde stucplafonds (waaronder één met olieverf op linnen) bijzonder zijn. Het herenhuis valt op door een rijke ornamentering en bijzonder materiaalgebruik.

-Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging in de aaneengesloten zuidoostelijke gevelwand van de Graafseweg, die deel uit maakt van het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan van Bert Brouwer.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument